

Keskusvaalilautakunnan vaali

Kh 02.06.2025 § 127
63/00.00.01/2025

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p. 0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu viisi jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Jäsenistä valtuuston on määrättävä yksi puheenjohtajaksi ja toinen varapuheenjohtajaksi. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa (vuoden 2021 vaalit) esiintyneitä äänestäjäryhmiä.

Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet edustaisivat edellisissä kuntavaaleissa esiintyneitä äänestäjäryhmiä, se yleensä edellyttää, että kukin jäsen ja varajäsen edustaa eri äänestäjäryhmää. Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Ehdokkuus muissa kuin kuntavaaleissa tai äänestäjäryhmän asiamiehenä toimiminen ei estä toimimista keskusvaalilautakunnan jäsenenä.

Sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. (Tasa-arvolaki 4 a §)

Lain mukaisen sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan ja luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä.

Luottamushenkilön tai henkilön, joka on ehdolla muuhun luottamustoimeen kuin valtuutetuksi, on valtuuston tai asianomaisen toimielimen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa. (70 §)

Kuntalain 74.1 §:ssä rajoitetaan vaalikelpoisuutta lautakuntaan ja valiokuntaan seuraavasti:

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö,*
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa,*
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa*

tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Keskusvaalilautakunta on esittänyt, että mahdollisten esteellisyyksien vuoksi seuraavissa kunta- ja aluevaaleissa varajäsenten määrää tulisi korottaa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto:

1. Päättää keskusvaalilautakunnan varajäsenten määräksi seitsemän (7);
2. Valitsee toimikaudekseen 2026 – 2029 viisi (5) jäsentä ja seitsemän (7) varajäsentä keskusvaalilautakuntaan;
3. Valitsee jäsenten keskuskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
4. Päättää varajäsenten kutsumisjärjestyksestä, joka merkitään pöytäkirjaan valintajärjestyksenä.

Päätös

Muutettu päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto:

1. Päättää keskusvaalilautakunnan varajäsenten määräksi seitsemän (7);
2. Valitsee toimikaudekseen 2025 – 2029 viisi (5) jäsentä ja seitsemän (7) varajäsentä keskusvaalilautakuntaan;
3. Valitsee jäsenten keskuskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
4. Päättää varajäsenten kutsumisjärjestyksestä, joka merkitään pöytäkirjaan valintajärjestyksenä.

Päätös: Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.